

C. de his, qui in prior. loc. succeed. Paris. conf. 69. n. 57. lib. 3. Gabriel. common. concil. tit. de empibz. concil. 2. n. 36. Rot. dec. 484. in fin. p. 9. rec. dec. 48. n. 6. p. 16. tamet nec cœlione, nec pacio ullo subin- gressum in hujusmodi iura sibi quasiverit, Mantic. dec. 96. n. 3. Rota dec. 321. n. 11. p. 17. rec.

Potremò his omnibus accedebant plura melioramenta bona fide a reo facta in domo controversa, vi quorum reje- ctū fuerunt alii creditores, qui coram A. C. ad illam immi- ti petierant.

His autem rationibus, caueque momentis maturè per- penitus, Domini censuerunt, dandum eis modum decisio- ni editi à bon. mem. Benincasa. Ideoque restinxerunt man- datum de affaciendo ad fructus dumtaxat decurso sive ad diem extinctionis census, qua in præterita propositione non apposita ē rei hodie a seribentibus pro actoribus ultrò admissa fuit, ut etiam concepta fuit retentio pri rata quanti- tatis solite R. Fabricie, ea præcipue ratione degenerata in priore decisione, quia Dominis plenè non confererat esse de legato pio, quod in hodierna propositione indubium red- debatur exhibitione testamenti, in quo illud relictum fue- rat, quod verò attinet ad taliq; Domini pro jam decisi responderunt.

Justitia enim mandati de associando resultat ex publico

instrumento, quo census imposito, & hypotheca probatur Bich. dec. 33. n. 1. & in Romana censu 14. Februario 1684. p.

9. Domini affirmatio, & in Romana Salviani, octavo Junii 1689.

\$ at neutrū, coram Reverendissimo Dom. Turonem. Cumque illud munitum & clausū constituti, qua sola, ut alt. Rota cor. Arguelles dec. 75. n. 19. & 20. sufficeret ad proban- dam possefionem continentis, aliorumque, qui ab eo cau- sam habent, his proinde concurrentibus extremis iure con-

10. cessa fuit associatio, Barthol. in creditore 3. sub n. 25. vers.

sed pone, C. de pignor. Ruini. conf. 128. n. 1 lib. 5. Manzaned. dec. 325. n. 3. Duran. dec. 49. n. 3. Greg. dec. 491. n. 10. dec. 509. n. 4. p. 6. dec. 383. n. 6. p. 9. dec. 231. n. 9. p. 19. rec. etiam si agitur ex contractu census, quia hoc casu à associatio concedetur, non quidem ut census emptor dominium, aut fundi censiti possefionem nanciscatur, sed ut redditus censuiles ex illo percipere val- leat, Ror. post Cenc. de censib. dec. 149. dec. 150. & dec. 142. n. 2. cor. Carillo dec. 31. n. 1. cor. Bichio dec. 310. & dec. 306. coram Arguell. dec. 75. n. 1. & seqq. & in rec. dec. 104. n. 2. p. 9. dec. 187. n. 1. & 3. p. 10. dec. 508. n. 1. & 2. p. 4. Edque certius, quia in nostra hypothecæ efficacia constituti augetur facultate concessa creditori capienda possefionem per propriam authorita- tem, bene in propposito Rota coram Duran. dec. 105. n. 2. cor. Merlin. dec. 104. n. 6. Dunoyer. jun. dec. 82. n. 1.

Nec obstante ea, quae à scribentibus pro reo sub initium apponentur; nam nullitatis defumpta ex defectu dominii fundi censiti, quo census impositorem cariuse dicetur, sequendo proximā aliā in hoc Sacro Auditorio receptam, telle Rota coram Cocein. dec. 1489. n. 4. & coram Cerro dec. 217. n. 15. & seqq. quam associationem pro indiviso concefa- fundis, si emptor pati deditetur, offerte poterit cre- ditor illius premium hacque ratione rem totam retinere, de Luca de credit. n. 54. n. 4. & seqq. aliquis allegatis in s. fin. priori decisione.

Et ita utraque &c.

MANTISSA DECISIONUM SACRAE ROTÆ ROMANÆ, ad Librum Sextum THEATRI VERITATIS & JUSTITIÆ, CARDINALIS DE LUCA, Qui est DE DOTE, &c.

ARGUMENTA DECISIONUM DE DOTE, &c.

DECISIO I. Balneoregiens. Fideicommissi.

Decisio amb. res que, procedit tantum in fideicom- missio ascendens, non autem collateralis. Hypotheca legalis, qua competit in bonis hereditatis gravata dolose alienatus, praferat posterioris doris hypotheca etiam expresa; & an per divisionem fideicommissio renuncia- tum censeatur.

DECISIO II. Romana Augmenti Dotis, & Legatorum.

Centenaria producit meliorum titulum de mundo, dummodo titulus ab initio non sit prohibitus, & à persona prohibita non proveniat; nec in ipsa habenda est ratio probabilitatis ignorante, aut male fidei, & in quibus cum immemorabili conveniat.

DECISIO III. Romana, seu Anconitana Dotis.

Confessio de dote recepta probat veram dotis numeratio- nem, & concurrentibus conjecturis veram dotis rece- pitionem suadentibus, & recentur ad hoc plures con- jecture.

Confessio authoris nocet ejus successori, aut heredi. Pro- dote datum via executiva contra tertium. Quod pro- cedit etiam in dote promissa.

DECISIO IV. Romana, seu Anconitana Dotis.

Hæc decino est confirmatoria praecedens super puncto, quod Statut. Urb. 85. lib. 1. dans viam executivam pro dote, etiam contra tertium possefionem procedit in do- te promissa extra urbem; & sic si forensis in urbe pulserit pro dote, potest via executiva procedi contra ter- tium etiam forensem.

DECISIO V. Romana Dotis, & Lueri.

Luerum doris ex Statut. Urbis, marito defuncto cum filiis, Uxor superstiti debent tantum quod usumfructum, & proprietatis remaneat in hereditate mariti, & speciat ad illius filios, si hi sive patris heredes. Extrahit ex fideicommissio post mulieris obitum ad illud revertitur tamquam non avulsum in proprietate fideicommissio. Avus recipiens dorem pro filio remanet lueri debitor, & si filius illi predecedat, relictus filius, ejus uxori confe- quirat luerum quod usumfructum, nec potest pretendi proprietas à filiis mulieris ex bonis Avi debitoris lueri, si illi non sint Avi heredes. Obligatio non censem- tur facta ad id, ad quod quis non tenebatur, nisi expresse dictum sit.

DECISIO VI. Romana Censu.

Census creatus cum effectibus fideicommissi est fideicom- missarius, & assignatus pro lucro dotali ex statuto Urb. Uxor ex fideicommissi filius ex illo matrimonio, speciat ad illam quod usumfructum, remanente femer pro- prietate pro fideicommissio favore vocatam ad illud, nec tale luerum transfit ad filios heredes mariti, si- cut si ab huius hereditate fuisse detrachum, & contraria declarantur.

DECISIO VII. Aveniens. Frustrum Dotis.

An& quando dos à patre constituta dicatur adventitia, ita ad ipsum soluto per obitum viri matrimonio non re- vertatur, & ex ipso tanquam legitima naturam akumen- te fructus filia à patre debeat.

DECISIO VIII. Romana Dotis, & Lucri.

Lucrum Dotis ex statuto Urbis, existentibus filiis ex com- muni matrimonio, debetur solum quod usumfructum coniugi superfluit, reservata proprietate filiis, & illud continetur sub fideicommisso ordinato à Patre, vel Avo: & talis proprietas non potest esse debita, nisi quis sit ha- res filiorum, qui lucri habent proprietatem. Lucrum de jure non debetur, & ex statuto delatum, ad illius littera- ram, & juxta terminos ab eo praescriptos, tantum debetur. Et statutum de lucro doris, uti contra ius, non est extensibile. Lucrum debetur in proprietate, sicut hic promisum, & observantia hoc preferatur. Ex quibus talis promisum excludatur, & confessur facta solum quod usumfructum.

DECISIO IX. Asculana Dotis.

Lucrum non presumitur, sed potius justitia pretii, & illa est probanda ab illa allegante, quid sit ultra dimidium, etiam in bonis assignatis pro dote. Ex quibus laeso rema- neat improbatum, latè ostenditur: & quod sat sunt quæ- vis probationes pro collenda laeso, ac illa improbadum. Maritus vel ejus heredes non excusantur à facto adimplendo renunciacionis facienda per uxorem ex capite enormissime laesonis, nisi probetur talis ultra bestem in receptione dotis. Valor rei ex quibus circumstantiis crefacit, & celset laeso, docet dilucidatur.

DECISIO X. Asculana Dotis.

Hujus decisionis argumentum sumitur ab illo antecedentis decisionis, cum sit illius confirmatoria, & solum in hac eliduntur objecta deducita pro laesione, in prima decisio- ne rejecta.

DECISIO XI. Carpenteraten, seu Valionem. Primogenitura.

Res judicata impugnari non potest ex defactu mandati, si illud ex conjecturis resulset; nec mulier sub pretextu crediti dotalis anterioris impide valer distinctionem bonorum viri, nisi istius bona ex titulo domini translativo possideat, maxime si sit usus heres, & fructus bonorum hereditariorum perceperit, cum per simplicem hereditatis additionem confusa remaneant iura dotalia, & per fructum perceptionem consumpta censemantur, si mala fide percepti sint.

DECISIO XII. Carpenteraten, seu Valionem. Primogenitura.

Mulier heres viri per simplicem hereditatis additionem ju- ra dotalia confundit, & ex percepto fructuum hereditariorum ea consumpta censemantur, si illos mala fide percepit. Obligationes minorum destituta solemnitatibus constitutionis Regiane, nullæ sunt, & invalide.

DECISIO XIII. *Carpentoracum, seu Savonon. Primogenitura.*
Hac decisio est confirmatoria duorum praecedentium, nec
altero eger argumento.

DECISIO XIV. *Avenionam. Restitutionis Dotis.*

Bona subiecta Aviro fideicommissio remanent affecta non so-

lum pro constitutione, & restitutione dotis, sed etiam pro
solutione augmenti, seu lucreri pacto reciproco inter co-
njuges debiti, ac demum pro fructibus, seu intercessus do-
talibus, nec tenetur mulier agere contra bona libera, quando
sunt pluribus hypothecis, & litibus involuta, & intricata.

INDEX DECISIONUM.

A

Sculana Dotis, *Luna. 28. Junii 1700. Pro. Decisio IX.*
Eadem, *Ven. 29. Aprilis 1701. Eodem. Decisio X.*
Avenionem fructuum Dotis, *Luna 21. Junii 1699. Priolo.*
Decisio VII.
Eadem restitutiois Dotis, *Luna 19. Januarii. Scotto. Decisio XIV.*

B

Balneoregensis Fideicommissi, *Luna 21. Aprilis 1692. Capra.*
Eadem, *Mercurii 15. Januarii 1698. Del' Olmo.* **Decisio IV.**
Romana Dotis, & Lucri, *Ven. 15. Martii 1697. Del' Olmo.*
Dec. V.
Eadem, *Luna 26. Aprilis 1700. Ansaldo.* **Decisio VIII.**

C

Carpentoracum, seu Savonon. Primogenitura, *Luna 13. Decembri 1700. De la Tremouille.* **Decisio XI.**
Eadem, *Veneris 17. Martii 1702. Eodem.* **Decisio XII.**

R. P. D. C A P R A R A .

Balneoregensis. Fideicommissi.

Luna 21. Aprilis 1692.

ARGUMENTUM.

Dispositio *super res que*, procedit tantum in fideicom-
missi ascendentis, non autem collateralis. Hypotheca
legalis, que competit in bonis hereditatis gravati doloso
alienantis, preferut posteriori dotis hypothecet etiam
expresso, & par divisione fideicommissio renun-
tium censatur.

S U M M A R I U M .

Dicitur non potest ex bonis fideicommissi collateralis
suppositi.
2. Reservatio competit creditori anteriori, sicut & eius heredi. &c.
3. Adhuc hereditatis probatur ex divisione bonorum heredi-
tariorum.
5. Hares non potest impugnare factum defuncti.
6. Hypotheca legi competit in bonis hereditatis gravati dolosi
alienantis.
7. Hae qui incipiunt non a die alienationis, sed a die agniti
de iacomissione.
8. Et praeferut posteriori dotis hypothecet, sicut expresso.
9. Scientia fideicommissi non necessaria ad illius renunciationem.
10. Diviso inducere non potest remissionem fideicommissi dividendi-
bus ignoti.
11. Etiam si adiutor clause ampla, & pregnante,
12. Si divisa bona fideicommissi supposito, ex tanquam libera
manu pueri promiserit, hanc obligationem impugnare non
potest, sub praetexto fideicommissi potest purificari, vel in
renunciationem tenetur ad damnum, & interesse.
13. Intellige, si dividentes, non obstante quicunque fideicom-
missi, bona uterum divident voluntis, sicut si diviso
facta est fine scientia fideicommissi, & sub prestatute, quod
bona offens libera.
14. Renunciatione fideicommissi a minore facta ex falsacatu nulli
est, etiam si interveniret decretum judicis.

DECISIO I.

Dimpedientiam immisionem Livo, & fratribus,
quam Rota decreverat sub die quinta Decembri
1691, super bonis fideicommissi, que in divisione
cum nepotibus obliterant Alejandro, excipient defen-
tores Ecclesie Sancta Maria Gratiarum Oppidi Civitellae
illius hereditatis de detractione dotis Faustinae uxoris Almon-
tis Senioris, & de libertate honorum acquista ex dicta di-
visione, per quam fideicommissi renuntiatur dicte
ministris aptas ad retardandam decretum immisionem, idet-
que in decisio perfidere non dubitabant.

Inibilesque viva fuit praetento pro detractione
dotis Faustinae, quia cum bona provenientia a fideicommissi
transversalis, seu collateralis, prout erat Angelus fidei-
commissi, qui dividentes non cogitabant, ut declarat
Michalor. de fratribus lib. 3. cap. 41. num. 3. & seqq. Enn. 22.
& seqq.

Et seq. &c. n. 34. cum seq. Rot. dec. 20. n. 5. cum seq. p. 10. rec.
cum alis in decisione hujuscem causae coram me. S. minus
urget, fudius allegatis, & aliis in decisionibus, Spoleta-
na honorum, & Savonen. fideicommissi.

Nec adversatur, quod dividentes bona dividerint tam-
quam libera, eam promiserint libera manuteneare, & resti-
tutioni, seu caducitati non subjecta; id est non valeant
hanc eorum obligacionem impugnare sub praetextu fidei-
commissi deinde purificari, vel in omnem casum teneantur
ad damnum, & interesse. Rot. cor. Seraph. dec. 369. n. 7. & dec. 785
& dec. 187. per tot. siquidem conclusio procedit ubi conflat di-
videntes, non obstante quoconq; fideicommissio, voluisse ea
uti libera dividere, scis autem ubi, prout hic, diverso facta
fuit cum creditur, quod bona esset libera, & ab absque sci-
entia fideicommissi; hoc enim casu cum diviso reddatur
errore, non tenerentur dividentes ad manutencionem li-
bertatis bonorum, & maxime in hac facti specie, in qua
actores dividentes erant minores, neque Decretum Judicis
potuit legitimè interponi super renunciatione fideicom-
missi, de qua nulla fuit habita mentio, nec scientia praefixa.

Unde quatenus dicta diviso ad renunciationem fidei-
commissi trahere, exinde non remanent uti minore
obligati. Grat. dec. 107. n. 31. & seq. Rot. dec. 107. n. 2. &
4. post Torr. de pat. fiscus. fisc. off. & dec. 331. n. 14. p. 17. recent.

Et ita utraque parte &c.

R. P. D. P R I O L O .

Romana Augmenti Dotis, & Legatorum

Ven. 4. Martii 1697.

A R G U M E N T U M .

Centenaria producunt meliorem titulum de mundo, dum
modo titulus ab initio non sit prohibitum, & à persona
prohibita non proveniat; nec in ipsa habenda est ratio
probabilis ignorancie, aut male fidei, & in quibus cum
immemoribus convenient.

S U M M A R I U M .

I Centenaria præsumit meliorem titulum de mundo et sic
debiti solutionem, et n. 6. et 21.
2. Centenaria habet vim legis, et producit legitimum titulum.
3. Intellige, si titulus ab initio non sit prohibitus, et à persona
prohibita non proveniat.
4. Alienatio bonorum fideicommissi, aut majoratus sup-
positorum, ex centenaria non sustinetur, sed regurritus
immemoribus.
5. Centenaria producunt euendum effectum, ac immemoribus, in
in quibus titulus est possibilis, et non prohibitus.
7. Refutatio in integrum ex capite probabilitas ignorancie habet
locum in praेcriptionibus 30. vel 40. annorum.
8. Secus est centenaria.
9. Scientia Legatorum ex testamento productione præsumitur.
10. Ignorantia craeta, et supina, nec etiam in simplici prescri-
ptione qd. ignorante attendenda est.
11. Centenaria præsumit solutionem, et remissionem debiti, et
excludit malam fidem.
12. Possibilitas tituli ex centenaria præsumpti excludit malam fidem
ab initio existente.
13. Malam fidem exstare in pupilo.
14. Sola credulitas etiam erronea et non esse debitorem, excludit
malam fidem.
15. Legati petitio necessaria est ad confitendum heredem in ma-
la fide, & n. 16.
17. Praefatia Principis per horam centeniam excludit.
18. Exceptio actione favorabilis est.
19. Centenaria non admittit contrariantem præsumptionem.
20. Non statim probationem facit, & excludat omni possibili.
22. Verisimilitudo reborat titulum, ex centenaria præsumptum.
23. Centenaria præsumit omni possibili, & omnia necessaria in-
terveniunt, etiam juris dispositionem contraria.
24. Centenaria semel incohata non interrumpitur.

DECISIO II.

Qui curator hereditatis jacente DD. Pauli, & Vir-
ginii Jordani de Ursinis obtinuit centenariam absolu-
toriam ab A.C. contra fratres de Accorambonis super aug-
mento dotis promisso, & nonnullis legitatis, relictis ab eo
domino Domingo Vicente, ad illorum infantianam in
gradi appellationis dedi dubium, an augmento dotis, & lega-
ta deberentur, & D.G. negative responderent, cumque pra-
cipuum fundamentum partis, & iudicati consenserat in cen-
tenaria dictum longissimum tempus vita hominis, quo totum
quod sub mundi machina regitur, renovatur.

Et tunc magis, quia in Accorambonis verisimilis pro-
pata remanet scientia per extractionem testamenti D. Pa-
uli seicutum usque de anno 1585. cum armis, & insigniis

utriusque familiæ commixtis, cuius producio modo facta fuit; & quod verisimilitudinem auger, est quod ista fides fuerint à patre, & filiis, & neptibus, & ex hac sanguinis conjunctione, vel probata remanet scientia, vel prætena ignorantia erit adeo crassa & supina, ut nec minus effe attendenda in simplici præscriptione quadrigenaria, ad notata per de Luca de cratæ, dilect. 13. n. 6. Adden. ad dec. 3. n. 67. & seq. pars. 3. recent. & Rot. dec. 293. n. 13. cum seq. part. 10. & dec. 158. n. 16. part. 12. & dec. 432. n. 6. par. 18.

Minus obstat mala fides, quia sicuti illa cœserat, si diceretur quietantia, remissio seu transactio, ita etiam cœsare debet in casu præsentis, in quo ex vi centenaria omnia ista presumuntur, ac si facta fuisset; ex tanto enim lapsu 22 temporis omnis mala fides purgata remanet, ut monest. Jas. consil. 209. n. 4. lib. 2. Socin. jun. consil. 115. n. 3. lib. 2. Cephal. consil. 316. n. 47. & seq. Thefaur. græc. for. 27. n. 10. fib. 2. Tiraquell. de præscript. 3. 1. glof. 4. ver. 18. Fontanell. 4. dec. 217. n. 2. Rot. coram Bich. dec. 285. n. 19. & in recent. dec. 628. n. 25. par. 18. & in Romana seu Portuene, tenetarum, & nec centenaria, coram Reverendiss. D. meo Decano; ideo que stante hic inconclusa opinione nostri Tribunalis, non venient apprehendit D.D. in contrarium allegati, cum haec sententia, licet suos haberet contradictores, validioribus initiatibus fundatis.

Sed quatenus etiam considerari posset aliqua mala fides à principio, quoties tamen dari potuit aliquis legitimus titulus, & post illum effluxerint 100 anni, etiam ex adverso admittitur, quod jure amplius considerari non debet mala fides, cum enim anno 1575, orta fuerit actio pro progressivo augmento doris & legatis, quorum validitas de facti cognosci poterat ex dispositione ipsius Pauli, antequam inchoaretur centenaria intra illud tempus sex annorum, potuerunt illius heredes propria obligacioni satisfacere, cum haec sola possibilis sufficiat; hinc remanet exclusa quecumque mala fides, ut in puncto milibus debitoris observat Mandell. Alb. consil. 28. n. 1. & seq. lib. 1.

Sed talis etiam mala fides omnino excluditur; nam esti 13 controvèrtitur scientia testamenti usque à principio, ista nullo modo præjudicat Virginio, qui tunc temporis erat in aetate pupillarum, & omnia fides fuerint per tutorem, sed ex eidem etiam exculpa remanet quecumque mala fides; nam in transactione ipsi cum R. fabrica, in qua præcipue se fundant fratres de Accorbonis, expresse dicitur, quod Virginis non reperiebat de Jure obligatus, quia retinebat bona D. Pauli pro reintegratione primogenituraum & fideicommissorum Aitorum, sed nihilominus ex mera liberalitate donavit modicam summam; & transfigit; & haec sola credulitas in Virginio, quantumvis fuisse erronea, infuscit ad excludandam malam fidem positivam, quia ad sumnum requireretur contra Centenariam, & quando pro legatis sufficit silentium 30. & 40. annorum, quia in actione legatorum agitur de jure querendo, non autem questio, cum necessaria sit instantia pro consecutione legati; alias si non petatur, heres non constituitur in mala fide, ut observat Gratian. d. 458. n. 17. & 556. n. 32. & Rot. dec. 18. n. 2. p. 2. divers. & dec. 20. n. 9. cum seq. p. 12. rec.

Et quod plus est, ipse Virginio egit, & obtinuit à Juge sententiam pro recuperatione nonnullarum gemmatalium exsistentium penes Maximillam sororem Victoria in Monasterio turris speculum.

Quapropter si de illo tempore tale creditum pro retentione minimè allegatum fuit, quanto minus nunc agendo est allegabile, & venit supponere mala fides?

Neque allegable est impedimentum ex præpotentia dominus Ursinus, qui qualitas, & circumstantia ipsorum, re-guante præferunt sanct. memor. Sexto V. præsentia principis, & facilius accessus ad illum provindicanda iustitia, fatis manifeste removent perhorrentiam, ut ad rem ponderat 17 Marchefan. de Commiss. fol. 350. n. 6. p. 2. & in fortioribus terminis Rot. coram Dunozet. sen. dec. 21. n. 4. cum seqq. ultra quod nullam executionem merentur heredes Victoriae, si faltem exceptiōne huiusmodi creditum non deduxerant, 18 cum omnia pura succurrant Reis, & plura competant excepient, quia forsitan non admittentur agendo.

Quando non competat relatio in integrum, neque considerari possit mala fides, minùs attingenda sunt presumptions in contrarium deducit, quia ista omnes cliduntur centenaria, quæ est præsumptio juris, & de jure, nec admittit probationem in contrarium, vel si admittatur, debet esse ex illis que statim probationem faciunt, ita ut excludant impossibilem Joseph. de Rofa consul. 12. sub n. 47. ver. 8. nisi contra 20 r. de Luca de Commiss. d. 264. n. 6. & seq. & Rota in rec. 29. n. 52. seqq. p. 7.

tum dicitur illa contracta in jocopositionis, & numer. 19. 20 Pro dote competit via executiva ex Statut. Urb. etiamque forenses illas poterat in urbe.

21 Heres non potest impugnare factum defuncti, nec exciperre de recensione, donec reddat rationem.

DECISIO III

Ulia obicitur ab A.C. mandatum contra bona hereditaria

Antonii viri pro scut. 700. eorumque fructibus, quæ in rot. vefibus ac supellectilibus detinuti coniux titulus doris receperat, ac restituere promitteret, utique facta executa super quibusdam dominibus hereditatis de tempore incepti judicij possedit aenea debitoris filio, deindeque a Comitissima Camilla illius filia: ad cujus provocacionem successe missa causa nostra auditorio cum clausula, alioquin ad legitimum executionem, sub die 12. Junii 1676, proponente Clat. Card. Taya, proditum responsum procedendum non esse ad alteriora super executione dicti mandari, ut patet ex dec. 730. p. 18. rec. 102. Revocari tamen ad trutinam viribus decisionis die 26. Martii 1677. & rursus 11. Februario sequenti, utraque vice, stante novorum iurum productione, recelsum fuit à decisiss. & refolcum -- procedendum est ad ulteriora, prout in decisib. 37. & 164. p. 19. rec.

Siluit causa à predicto tempore ultimas decisio[n]es usque ad mensem Juliani præteriti, in quo Julianus in locum præmemori Cardinalis subrogato interfecit pro illius expeditione; quia tamen Dominus tunc placuit Comitissa Camilla res conventionis novam audientiam indulgere, tam ob ad eos longum silentium atricis, quæ etiam quia adversus decisio[n]es tunc emanatas, non obligeant fundamenta, idcirco in iudicaria audience confundit de more dominos, an standum vel recedendum sit ab ultimo loco decis., & perfundit esse reponsum fuit.

Confitit quippe de credit scut. 700. pro ejus restitutio[n]e.

A.C. mandatum relaxaverat ex publico instrumento quietantia facta per d. Antonium Julium virum, quod efficit rem claram, & manifestam ac probacionem probatam, ad text. in 1. cum precibus C. de probat. Rot. dec. 23. 1. n. 1. & dec. 3. 50. ed. num. p. 19. rec. Non obnubrante, quod agatur de confessione emissa a Viro constante matrimonio, quæ utpote sapientis donatione, non inter vitrum, & uxorem de jure prohibitat, noncludit veram numerationem, ex planè firmatis per Rot. dec. 356. & dec. 325. per rot. coram Burat. & dec. 259. & 290. p. 6. rec. Etenim huiusmodi nota conclusio equo notisimam recipit 3 fallentiam concorditum conjecturam, & adminiculis probantibus veritatem confessio[n]is, Grat. dec. March. 103. n. 19. Rot. cor. Burat. dec. 347. m. 4. & cor. Gregor. dec. 62. n. 1. & dec. 160. n. 7. p. 6. & dec. 160. n. 9. p. 7. & dec. 152. n. 2. & 3. part. 10. rec.

In presenti autem plures eisdem adiungunt conjectura quorum prima editor ex precedente dictis promiscuit, quæ licet fuerit constituta in iuribus paternis, & maternis in generi ab quo la specifiatione mobilium, nihilominus indubitum est sub si huiusmodi iurium generalitate contineri etiam mobilia, quæ catervaque cum confundent in modica quantitate, mirum est quid non fuerit specificata a contrahentibus nobilibus, qui sapientissime ubi res dotalis deducenda in apoha dotali, non praefertur decorem propriæ familiae congruentem, trahent in constitudo date cum generalitatibus, emituntque opportunas obligations per apochas privatas vel separata instrumenta. Quin urgeat animadversio, quid in instrumento divisionis inter Julianum & Dominicum fratrem, enunciatur sit ipsam Julianum collocatam fusisse in matrimonium absque illa doce, quoniam germanus fenus heus alterius est, quo fratres, & familia nullam doremJulie in specie assignaverint; secus vero, quod illa sapientia non doravat de omnibus iuribus sibi competenteribus in bonis genitorum, ut patet ex verbis, ibi, lenza ergo fata aleganza dora in sorte, alcauna per la confectione della quale data Sign. Giulia convenire quid, & in Aenea, il Signor Domenico suo fratello stanteque precedentis promissione subseqüens confitit dicti receptio non praefumitur facta animo donandi, sed recognoscendi veritatem doris habite, Covaruv. var. ref. lib. 1. cap. 7. num. 8. Affl. dec. 402. numer. 3. Magon. dec. Floren. 88. numer. 10. Fontanell. de pati. n. claus. fin. glof. un. p. 1. numer. 31. Adden. ad Burat. dec. 108. numer. 20. Rot. coram Gregor. d. dec. 108. numer. 9. & dec. 591. n. 7. post Pacific. de invent. 1. 3. numer. 10. & 26. Cyriac. contr. 25. 15 numer. 6. & Corvaruv. 492. numer. 24.

Evidem irrelevante visum fuit repetitum objectum defectus via executive, cum nota sit dispositio statuti. Urbis in 8. quis tribuit pro creditis dotalibus viam executivam contra bona debitoris a tertius possessa, ad notata per Fenzon. in d. statuti & dixit Rota coram Cerro dec. 54. n. 7. five creditum resulteret ex instrumento publico, five ex epocha privata, ut prolegetur Fenzon. in d. cap. 85. & respondit Rota in Romana seu Florentina doris 27. Junii 1666. s. non enim coram me: non attinet replicatione, quod versatur in dicto constituto in Civitate Anconæ, & inter forenses quos non ligant statuta Urbis; rursus siquidem placuit dominis doctrina Bartoli in l. cunctis populis 8. n. 18. & 19. G. de sum. tunc, nimis quid regula generalis, secundum quam forenses non ligant statutis locorum, locum sibi vindicant in his quæ orientur ex principio & ex natura contratu; secus verò in his quæ nascuntur ex post facto, & post ipsum contractum, nempe propter negligientiam vel moram, hoc nomine casu statuta non est diffusa in certo loco, sed simpliciter appetere promissa, tunc attendit statutum loci ubi est facta petito, quia ibi dicitur contracta negligenta

Decis. ad Theat. de Luca Vol. III.

seu mora, ut hincmet verbis in hypothesi alterius statutum Urbis & quidem decisorii in lib. Ic. 191. & lib. 4. c. 18 de prescripto, respondit, articulo magistratice dictufo; Rot. dec. 754 per rot. par. 4. divers. repert. post Fenzon. ad statut. urb. dec. 145. & dec. 178. n. 1. post eundem cum aliis additis in dec. 164. que revideatur num. 10. cum leg.

Quare cum in presenti versemur in contractu in quo solutio fuit collata ad certum locum, & in his quæ oruntur ex post facto propter negligientiam vel moram in solvente, similiter petatio fuit facta in prima instantia, hinc in urbe, virtute obligationis Cameralis, recte actuam fuit via executiva, iuxta preceptum prefaci statuti in c. 85. ut in specie etiam nuper solutum fuit in preallegata Romana seu Florentina dictu 27. Junii 1695. s. non enim in fin. coram meo Molines p. 1. & in decisione bñj/ce causa coram sedam f. usum.

Licet enim dictum statutum tanquam resipiens Decisoria regulariter non comprehendat forenses, minique extendatur ad contractus celebratos extra urbem, ejusque distinctorum, ut actus ad ductus Grafs. de officio. Clericis. eff. 2. sub n. 134. & firmat Rot. coram Burat. dec. 40. n. 3. Iterum tamen animadvertebam D.D. id bene procedere in iis que orientur a principio, & ex natura contractus, non item in iis que orientur ex post facto, & post ipsam contradictum, propter negligientiam scilicet vel moram. Hoc siquidem in casu, quo fuit facta petatio, non autem alterius, in quo fuit stipulatus contractus, ut distinguendo Bar. in. l. cuncta populi n. 18. & legg. 2. de summa. trinit. Ruin. conf. 17. n. 12. lib. 5. Gratian. de c. 145. s. quo vero. & dec. 158. s. moriserant. 41. Rot. post Fenzon. dec. 145. s. quo vero. & dec. 158. s. moriserant, & latè in decisoriis hujus cause, altera nempe quæ est dec. 164. p. 19. rot. 27. & legg. & altera cor. R. P. D. meo Molines 11. Januarii superioris anni dicto f. usum irelevanze.

Nec talis assumpti robur enervari videbatur, vel ex relatione à partibus expressæ habita ad statutum Civitatis Anconæ, vel oppoito defecta negligientia, & mora, nam cum statutum Anconitanum resipiciat simpliciter modum solvendi ditem, & lucrum dotalis, relatio ad illud expresse habita non impedit effectum statuti urbis concernentis ordinem judicij; negligientia autem, & mora perpera controverberatur in Comitissa, quia cum de anno 1675. & sic usque ab initio causa, ut simul cum Comite Bartholomeo viro fuerit in iudicio citata, & allegando cauelam Angeli, item usque nunc sustinuerit, ex tanti temporis lapu dictum negligens, & plausum in morta constituta, ad textum. c. 1. p. 1. rot. 27. Manf. conf. 18. n. 27. & legg. 19.

Et autem libentius in hunc sensum inclinarunt Domini, qui signatura iustitiae semel ac iterum causam comisit nostri tribunali cum clausula alteri qui ad ultorinem legimus, ex quo datur intelligi, quod quemadmodum illa volunt fieri viam executivam præservare, & quidem refectis exceptionibus super illius incompetentiæ acriter per Comitissim propositisita per nostrum Tribunal non nisi executi, & procedendum est, cum illi non pertinat refracare referata signature, in qua Emittentis simus illius prefectus de mandato Papa electus, ut testif. Rot. in rec. dec. 63. n. 12. & 19. in Romana seu Tusculanæ pecuniaria 10. Januarii 1689. s. validitate in fin. coram R. P. D. meo Decano, in Anconitanæ pecuniaria 31. eiusdem mensis, & anni, & cum signatura, coram R. P. D. meo Caprara, in Firmiano sensum seu pecuniaria 12. Januarii 1693. s. quandoquidem coram Reverendissimo Tuorense, & 11. Decembrie, eisdem anni f. nam etiam coram R. P. D. meo Priolo, & in Romana afficationis 4. Iunii 1695. secundo, coram R. P. D. meo Molines.

Tum, & fortius, quia ubi etiam in hoc iudicio procedendum fuit via ordinaria, adhuc fimus in causa, quo petitam mandati ulterior executo retardari non potest: cum enim hodie versemur in terra iuncta, sicut Comitissa per duas conformes jam fuerit condemnata, sicut in hac ultima provocacione, confitto de jure agentis, ad evitandos inanes circuitus, curandum non est de incompetentiæ via executiva, cum fieri nihil ultra posset, si partes in iudicio ordinario acita sunt, ut his, & alix rationibus late probat Carteal. de iudic. com. 2. lib. 1. tit. 2. dis. 8. p. 1. & legg.

Decisio IV.

Non acquisicens Comitissa Camilla Decreto procedi ad ulteriora in executione mandati A.C. super diabus dominibus ad eadem Comitissa positi, ultimo loco editi a R. P. D. meo Molines pro forte, & fructibus fecit 700. que Antonius vir restituere promiserat Julij Acrice pro tota supelleculis ab uxore titulo dotti recepti & obtinuit mihi caufam appellacionis commiti cum clausula alteri qui ad ultorinem legimus - Ad cuius normam proposito per me dubio commissioni conformi, Domini convenerunt in sensu, procedendum esse ad ulteriore legitimam executionem.

Prætermis siquidem hodie omnibus illis que in anteacta instantia adversus realitatem crediti obiciuntur, nihil profuit Comitissa reperire, quod dicta domini fuerint ipsi in ditem assignata, ac proporeta contra illas ut à tercia possellas filios

R. P. D. DE L' O L M O ,
Romana seu Anconitana Dotis.

Mercurii 15. Januarii 1698.

A R G U M E N T U M .

Hac decisio est confirmatoria praecedentis super puncto quod Stat. Urb. 83. lib. 1. dianam executivam pro dote, etiam contra tertium possessorum procedit in date promissa extra urbem & sic forensis in urbe pulsar pro dote, potest via executiva procedi contra tertium etiam forensem.

S U M M A R I U M .

1 Pro dote ex Statut. Urbis competit via executiva contra tertium.
2 Statutum reipublicis decisoria non ligat forenses.
3 Proceedit in iis que orientur a principio, & ex natura contractus.
4 Solutio non definita in loco determinato, sed simili potest fuisse promissa solutio, tunc atendatur statutum loci, ubi fuit facta petatio.
5 Negligentia solvendo ne morsa desumitur, ex quo quis fuit eiatus, item substitutus, et executionis impedivit cum causa Angelii.

6 Viam executivam tributus signatura iustitia per clausulam -- si quid exquendum est, cum referat de mandato Papa.
7 Viam executivam licet non competat, si tamen quis fuit per tres instantias auditus, & nihil amplius potest deducere in iudicio ordinario, non debet retardari executo ad evitandos inanes circuitus.

8 Prelens deciso firmatis n. 3. 4. & 5. expenditur, & num. 9.
10 Autem humilissime venerantur Rota autoritatem.
11 Decisio haec agnoscit dilectissimum ab auctoritate disputatam anno. 14. num. 17. & 18. & hic rursus instauratur.

D E C I S I O N I V .

On acquisicens Comitissa Camilla Decreto procedi ad ulteriora in executione mandati A.C. super diabus dominibus ad eadem Comitissa positi, ultimo loco editi a R. P. D. meo Molines pro forte, & fructibus fecit 700. que Antonius vir restituere promiserat Julij Acrice pro tota supelleculis ab uxore titulo dotti recepti & obtinuit mihi caufam appellacionis commiti cum clausula alteri qui ad ultorinem legimus - Ad cuius normam proposito per me dubio commissioni conformi, Domini convenerunt in sensu, procedendum esse ad ulteriore legitimam executionem.

Prætermis siquidem hodie omnibus illis que in anteacta instantia adversus realitatem crediti obiciuntur, nihil profuit Comitissa reperire, quod dicta domini fuerint ipsi in ditem assignata, ac proporeta contra illas ut à tercia possellas filios

filios, sibi sint patris heredes. Extractum ex fideicommisso, post mulieris obitum ad illud revertitur tamquam non avulsum in proprietate à fideicommisso. Avus recipiens dorem pro filio, remanet lucri debitor, & si filius ille predecedat, relicti filii, ejus uxori consequtuntur lucrum quad uolumfructum, nec potest prætendit proprietas a filiis mulieris ex bonis Avi debitoris lucri, si illi non sint Avi heredes. Obligatio non censetur facta ad id, ad quod quis non tenebatur, nisi expresse dictum sit.

S U M M A R I U M .

1 L Ucerum dotalis, marito decadente cum liberis, non debet uxori, nisi quod usumfructum tantum.
2 Usufructus morte usufructuaris fuitur.

3 Usufructus morte terminatus, non transmittitur in filium, & heredes ejus usufructuaris.

4 Lucrum quad proprietates existentes filii: nunquam censetur avulsum ab hereditate mariti, veleus patri, & dicitur dotes ne lucri.

5 Inerit debitor de avo, & non filius qui uxorum duxit, si ille ditem recipit & sic filii hares Patrii, sed non avi, non potest prætendere lucri proprietatem.

6 Lucrum dotes filii ex statuto, urb. non debetur nisi filii, sed nisi heredes.

7 Luterum ex statuto, urb. Maris debetur quod usumfructum, & filii quod proprietatem.

8 Lucrum extractum ex fideicommisso, post mortem Maris ad ille non revertitur, sed spectat ad filios ejusdem maritum.

9 Lucrum ex statuto, urbis finio usufructus non restinatur filii ex communis matrimonio, sed quibus de jure, & se reddit ad hereditatem, in qua aedera ejus proprietatis nunquam abdicata.

10 Lucrum detrahitur ex fideicommisso solum quod usumfructum, illo finito, revertitur ad fideicommissum.

11 Lucrum restinatur debet eo, quod illud se obligavit.

12 Luteri restinendi premisso intelligi debet ad formam statut. hoc est quod usumfructum tantum, pro quo poterant se obligans conveniri.

13 Obligatio ad id, ad quod quis non tenebatur, non præsumitur.

14 Promissio, & obligatio nunquam censetur facta animo novandi provisiorum legalem.

D E C I S I O N I V .

T I N Disputatione causa habita coram me die 28. Novembris proximi præteriti decisum fuit, mandatum A.C. esse exequendum quod dote, dilata resolutione ob discrepaniam suffragiorum, quod lucrum dotalis super quo realium pro dote exanimine sub eodem originali dubio, *An mandatum A.C. sit exequendum*, negativa prodidit resolutio, quia exultatio tituli visus fuit D.D. debet Victoria lucrum dotes Lucretia Maris ab hereditate Dominiciani, non quidem ex persona ejusdem Lucia, cuius fuit haeres Victoria, quoniam statutum Urbis in. 13. lib. 1. cui pars stare convenient, sumario Victoria p. 1. marito decadente relatis liberis, non deferrit luxori superliri lucrum dotes, nisi quod usumfructum tantum, ad nos per Fenzon. in d. 131. n. 35. Spad. conf. 388. n. 4. lib. 2. Rota coram Cerro dec. 173. n. 14. contum sancti. Alex. VIII. dec. 718. n. 5. coram Ubald. dec. 39. n. 19. & 20. & in rec. dec. 86. n. 1. p. 305. n. 2. & 17. dec. 508. n. 9. & dec. 676. n. 7. & 8. p. 18. Cumque usufructus morte usufructuaris fuitur.

3 Initiat. 1.3. f. 5. lib. mod. usufr. amissari s. finit. insit. de usufructu ad Victoria unum filium, & hereditum transmitti non potest, Spad. conf. 388. n. 7. Rot. coram Coccin. dec. 181. n. 1. & cor. Ludov. dec. 398. n. 8. & in rec. dec. 653. n. 1. in fin. p. 4. & 10. dec. 117. n. 6. p. 6. Sei confidatibus fuit cum proprietate, que propter existentes filiorum nunquam avulta est ab hereditate Dominiciani, à qua fuit debitor lucrum, Spad. ubi supra n. 5. Card. de Lut. do. dote, 130. n. 14. & dec. 133. ad med. Revert. dec. 53. n. 1. p. 2. dec. 117. n. 3. & 7. p. 6. dec. 86. n. 1. & 2. p. 8. dec. 277. n. 5. & 6. p. 15. & dec. 508. n. 9. & dec. 676. n. 8. p. 18. rec.

Non etiam jure hereditato Francisci patris, quia cum dos matris nos Franciscus, sed Dominico Ávo soluta fuerit, ut inter partes non controvenerit, & probatur in decisoria super articulo dotes, d. die 26. Novemberis proximi præteritis s. quoniam, & legg. ipse avus, non aeneus patre, remanet lucri debitor; neque potest Victoria prætendere ut haeres patris, quod nunquam fuit de bonis, & substantia defuncti, Demarin. res. 1. 151. n. 19. lib. 1. & 22. n. 2. lib. 2. & in terminis probat Card. de Luca do. dote, 4. discur. 133. per rot. & coram facr. mem. Alexand. VIII. dec. 178. n. 6. & in rec. dec. 117. n. 3. & 6. p. 6. & dec. 64. n. 15. p. 15.

Quibus non obstat, quod quartum reditum ex dispositione predicti statuti Urbis mariti debetur quod usumfructum, & filii quod proprietatem Rota. d. dec. 397. n. 11. p. 9. & dec. 306. n. 2. p. 17. rec. & dec. 171. n. 2. p. 18. adeo quod licet sit extractum ex fideicommisso, post mortem Maris ad illud reverti non debet, sed spectat ad filios ex eodem matrimonio.

n. 6. & coram Coccin. d. dec. 1981. n. 1. & 2. inde sequitur, quod proprietas lucri tunc quidem devolveretur ad filios ejusdem matrimonii, si lucrum ipsam procederet ex substantia paterna, & filii essent heredes patris; fecus autem ubi, ut in presenti, lucrum processat ab hereditate avita, & Victoria non fuit haeres avi, cum in hoc capitulo non possit proprietas abdicata ab ejus hereditate, & multo minus quod reverti debet pleno jure post mortem Maris ad filios atque ex his eatenam lucrum extractum ex fideicommisso spectaret ad filios, nec ad illud revertetur, quatenus pleno jure ab eo abdicatum fuisse; non ita, si tantum avulum sit quod usumfructum remanente proprietate in fideicommisso, Rota cor. Rembold. d. dec. 244. n. 5. cor. 10. & cor. 11. & 20. & in rec. dec. 86. n. 2. p. 18. & dec. 678. n. 8. p. 18.

Nullius denique momenti est, quod Dominicus avus restituendo lucrum sit obligaverit, adeo ut ex hac promissione redit illius hereditas conveniri possit, qui valeat se revertere, pro reparatione adversus ipsam Victoria Francisci hereditatem, vel quia ipsa Dominicus solus dote receperit, vel quia principale obligatio erit, quod Maris dote restituione una cum filio in sua postea constituto, si cum dote 23. & trahigiamur. s. foli. marini. Boſi. de dote. p. 2. c. 12. f. 2. num. 4. Olaf. dec. 44. n. 12. Surd. dec. 471. n. 8. tum quia huiusmodi promissio intelligenda est ad formam statut. prout explicitè dictum fuit in ipso instrumento; & sic quod usumfructum tantum, pro quo ipse poterat conveniri, ut in terminis Rot. coram Rembold. dec. 244. n. 5. dec. 44. n. 15. p. 9. rec. ne illas dicatur ut obligeat ad id, ad quod non tenebatur, quod non præsumitur, l. c. sum. dote, f. de probat. Bald. in. 1. sub. 1. C. de error. calent. Alexand. conf. 102. sub. 1. tum quia promissio nunquam censetur apposita animo novandi legalem provisionem, l. s. f. ex conventione d. de iudicat. Surd. conf. 34. num. 34. Thomat. dec. 23. num. 73. & legg. Rot. dec. 392. num. 3. & 4. p. 1. rec. & dec. 44. n. 15. p. 9. & coram Dunoz. jun. dec. 620. num. 6. Ita refutatur fuit, utraque parte, &c.

R. P. D. U R S I N O D E C A N O .

Romania Census.

Luna. 18. Martii 1697.

A R G U M E N T U M .

Census creatus cum effectibus fideicommissi, est fideicommissarius, & assignat, pro luero dotali ex statuto Urb. uxori, existentibus filiis ex illo matrimonio, spectat ad illa quod solum usumfructum, remanente semper proprietate pro fideicommissio favore vocaturum ad illud; nec tale lucrum transfit ad filios haeres mariti sicut si ab hujus hereditate fuissest detrahitum, & contraria declarantur.

S U M M A R I U M .

1 I Mmissio ad bonis fideicommissaria datur stante fideicommisso, & identitatis.

2 Invenitum sicutum cum bonis fideicommissi cedit per viam permissionis in illis communis am. & n. 6.

3 Et omen in restituitione fideicommissi.

4 Lucrum ex statuto, super ex utile filii ex illo matrimonio, debetur quod usumfructum tantum.

5 Et bona fideicommissi assignata pro lucro Uxor, tali causa nunquam fuisse avalua a fideicommisso.

7 Lucrum dote talis causa, mortua ut ore, cessante usufructu,

G 4

consolidatur cum proprietate, & ad communum vocatorum in fideicommisso. ¶ n. 8.
 9. Actus potius mandat, quam illam exequenti, attribuuntur.
 10. Verba enunciativa, & presuppositiva prolativa, nihil disponunt.
 11. Lucrum donis datum nuptiis hereditate Mariti existentibus sicut, ille mortuus, spectat ad filios utrū patris heredes.
 12. Lucrum donis datum nuptiis hereditate Mariti existentibus sicut, ille mortuus, spectat ad filios utrū patris heredes.
 13. Lucrum donis extrahit ab avito fideicommisso, & datum mulieri ad usum fructum, ea mortua, specie ad fideicommissum.
 14. Ubi sumus in claris, non est opus conseruitur, & argumentis.
 15. Verba pro rebus praecedentem causam restringuntur, & exclusant ex eadem causa aliqui debet.
 16. Uxor creditus non vendens nisi proprium, facit ad se non spektare.
 17. Reservatio iuris, quod quis habet in re, non dat, nec admittit, sed relinquunt rem in suo statu.
 18. bona parafaralia mulieris non transire in dominium mariti.
 19. Reservis regulatur, & restringitur a relata.
 20. Mulier decenter datur, & nuptia, non potest sibi datur auro in praedictum fideicommissum, & sibi ipsius, in bimaculibus.

DECISIO VI.

Evocatis hodie ad iteratum examen coram me, uti sufficere in locum bon. me. Emerix Decani, fundamento decisio nis emanante sub die 30. Maii anni prateriti, factio cum novis circumstantiis altius repetito, Domini recedentes a resolutis, immisionem tritibus de Melchioris dandam esse responderunt.

Census enim, ad quem in presenti expostulatur immisso, five inspecto modo, five ponderata causa originaria ejusdem, semper obnoxius fideicommisso Marcelli senioris appareret. Unde quia illius existentiam, & purificationem dicitur ultra circum partem administrabilem, verificata manifestitate unicè in coroweriam deducta, merito decernenda venit immisso, quo concurrentibus praedictis extremitatibus regulariter denegari non debet agentibus, ex remedio iof. fin. C. de edit. Divi Adrian. rollen. Rot. dec. 79. n. 3. p. 19. rec. 6. & dec. 676. n. 7. p. 18. nec aliud.

Firmano precii de la parapina 23 Jan. elapsi, soliditas enim co. me.

In pecto liquido modo, quo dictus census reperitur impositus, qualitas fideicommissaria exuberanter depromittitur; decessit namque Marcellus senior de Melchioris cum testamento, in quo postquam fideicommissum inter descendentes instituit, majorum suorum exempla fecutus liberam factulatum omnibus canticis alienandi bona concepit. Veritatem ne adeo propterea occasione deuperandam familiam tractat temporis honorificientia domus declinaret in dedecus, provide demandavit, quod pretium ab alienacionibus retrahendum erogaretur in emptionem aliorum libalium, quae in futurum prioribus vinculis, & obligationibus, ac non alias, nec alteri, perpetuo remanerent subiecta quicdammodum totidem ferre viris R. P. D. Hieronymus eius patruus antecedenter disposuerat in suis supremis tabulis exaratis praesenti summario actorum n. 1, ad quas in hac parte praefatus Marcellus testator omnino, & plenam relationem habere voluit, & declaravit, suum curendum stratum praeceptio propositionis n. 1. l. 1. a.

Quamobrem distractis in sequelam hujus fallaturatis quinq. quinta locis montium ad enunciatum fideicommissum speciantibus, per ipsosmet heredes gravatos, cum Benedictus unus ex eis census controversum, medianthius dicitur, montium pecunias, postea impolet, hoc sufficit ad effectum, quod talis census reinvestmentum, tanquam initium cum precio bonorum fideicommissariorum, ob praebulum restitoris praecepit ministeriis juris canticis ducatur per viam cuiusdam permutationis in communio, & reintegrationem ejusdem.

2. dem fideicommissi, ut in terminis diritoribus egregie firmant Peregrin. dec. Patav. 2. n. 7. & seqq. Rot. coram Cerro dec. 52. n. 6. & dec. 62. n. 1. & in rec. dec. 42. n. 2. & seqq. 16. & dic. 18. quod fuit in Pedemontana seu Albanen. 18. Martii 1683. s. reliqua vero, & 9. Decembris 1686. s. nec referit, & latius in Romana seu Napolitania pecuniaria 11. Decembris 1692. s. & quidam ex tribus confirmata s. Maii 1692. s. & quibusquidam nubisque coram me. Et consequente vigore prafata tacita, & legalis subrogationis, suo eo cadit & venit in illius restitutione, ad text. in l. Imperator. s. ff. de legat. 2. Surd. dec. 15. n. 18. Giur. dec. 26. n. 21. Rot. coram Cerro dec. 33. n. 3.

Ponderata vero causa originaria dicti census, argumentum subrogationis minorem difficultatem involvit. etenim dissolutus nuptius per obitum Thoma de Melchioris, cum ad formam statuti Urbis Catharinae Uxor superficies credixit evasisset quarti dotalis, Benedictus; & Petrus Paulus de jure

de jure defuncta usufructuaria, usufructus per actum legis occultum cum ipsa proprietate consolidatur, conseqeuens est, quod sicuti census proprietas semper remanerit in fideicommisso Marcelli, ita redierit usufructus ad illud. Rot. cor. Coccin. dis. dec. 1581. n. 15. & seqq. ubi pluribus casibus contradictio respondetur dec. 209. p. 1. rec. Nec ad filios Thomae poterat tranire, quippe eis diffinita inter quartum dotalis perfolutum ab hereditate mariti, & aliud abdicatum a fideicommisso. Avi; etenim si hereditas Viri dictum lucrum perolvit, illius proprietatis post obitum matris per exstinctum usufructus accessionem plenior effecta, non spectat ad filios uti filios, sed ad filios uti patris heredes; cum in iustum, & aequum, quod unde prius revocabiliter dicas, potest reveratur, & in iustissima nos loquitur de consuetudine Neapolis de Franch. & Demarin. supra recenti, & ultra eos Hodjerae in Llacc editio. 12. n. 89. & de statut. Urb. Rot. cor. Greg. dec. 398. num. 3. & seq. & coram sacr. mem. Alexander. VIII. dec. 178. num. 6. & in rec. dec. 308. n. 22. p. 14. cum aliis supra allegatis.

Si vero dictum quartum ab Avito fideicommisso extrahtatur, & prout in causa neptis ab illo sine exclusa, tunc ipsa neque uti heredes matris, que tanquam simplex usufructuaria nihil ad eas value transmittit, nec uti heredes patris, in cuius substantia antecedenter nunquam fuit, possint praefaturum quartum habere; & ob id huiusmodi bona nonnulli heredes Marcelli avi, & sic fideicommissarii debentur, ut probat Card. de Luc. dis. 13. per to. Rot. post Fenzon. ad statut. Urb. dec. 74. s. 2. & seqq. & non itime in Romana doris, & lucri i. Martii currentis, s. neque deum coram R. P. D. meo. del. Olmo, quantumvis eidem Marcellus testator adhuc vivens profolleto ejusdem lucri se se obligasset, quia cum Capitulo matrimoniali hic in Urbe celebrata, non aliud contineat, quam nullam promissionem de solvendo d. quartum dotalis, talis obligatio passim recipit interpretationem a statuto, & secundum illius usufructus penitus invenit Meritor. ad tra-dita in puncio per Rot. dec. 68. n. 3. & 4. coram Merlin.

Constitit itaque, quod census, super quo heredes dispositio variatur, ante alia bona fideicommissaria Marcelli sit enumerandus, non subficit alterum fundamentum decisio nis. bo. me. Emerix; quod nempe idem census in forte scut. 5000. vivente Catharina usufructuaria, ab ipsi heredibus gratias pro medietate fuisse traditus in dorem Franciscam, qui quantumvis eidem Marcellus testator adhuc vivens profolleto ejusdem lucri se se obligasset, quia cum Capitulo matrimoniali hic in Urbe celebrata, non aliud contineat, quam nullam promissionem de solvendo d. quartum dotalis, talis obligatio passim recipit interpretationem a statuto, & secundum illius usufructus penitus invenit Meritor. ad tra-dita in puncio per Rot. dec. 68. n. 3. & 4. coram Merlin.

Quoadmodum parvum relevatur, quod in instrumento re-

nunciationis facta per Franciscam legantur apposita verba, fuerit confusa dos in quantitate scutorum 6000. non cum aliis scut. 2500. per ipsam lucran. post mortem Catharina matris, quam velilla ab aliis subficiuntibus declarantur, prout latius in epocha de super concreta ad quam, & relatio namque habita ad ips. apocham operatur, ut renunciationis instrumentum iuxta illius sensum, & terminos interpetetur, ne rite uero patitur extensionem, cum referens normam, & restrictionem a recte recipiat, Adden. ad Greg. dec. 168. in fin. Rot. dec. 354. n. 2. p. 17. & dec. 191. n. 10. p. 19. rec.

Vel id per hypothesim, referens plura, quam ipsum relatu-

tum, importare, & declarationem qualitatis dotalis praeficeret in eisdem scutis 2500, talis declarata constitutio in dorem sustiniri non poscit, cum non sit in facultate mulieris aliis decenter dotata, & nuptia, sibi datur augendi in praedictum fideicommissi, & vocatorum, aut etiam sui ipsius destricti deinceps dominio, quod certiorum in bonis extra-

dotalibus habet. Gratian. dis. 27. n. 22. & 23. Card. de Luca de dote dec. 17. n. 4. Rot. cor. Merlin. dec. 287. n. 2. & 3.

Et ita, utraque parte informante, &c.

R. P. D. PRIOLO.
Avienion. Fructum Dotis.

Luna 1. Junii 1699.

ARGUMENTUM.

An, & quando Dos à patre constituta dicatur adventitia, ita ut ad ipsum soluto per obitum viri matrimonio non revertatur, & ex ipsa tangenti legitima naturam afflue fructus filii à patre debeantur.

SUMMARIUM.

1. V Aliditas sententia ex actis resultat.
 Obligatio Cameralis sicut ex eventuum patit.
 2. Dos adventitia ad patrem non revertitur, sed in patrimonio mulieris remansit.

4. Dos soluto matrimonio ad patrem revertitur, si paterna substan-
 tia, nec ex ipsa dorale accessione filia videtur debentur.

5. Limita quando fuit data à patre pro omni, & rotoco, &
 filia renunciavit.

6. Dos à patre constituta confertur semper prefectum.

7. Etiam si illa assignata fuisse correspiciebat ad legitimam.

8. Legitima non habet in bonis viventis.

9. Dos à patre fuisse assignata cum simplici onere impoundandi ha-
 causam legitima, non exsistit naturam dotis professissim.

10. Secus vero si filia mediante dote paternis iuribus renuncia-
 vit; nam rursus dos in premium renuntiatione recepta si
 adventitia, & ut propria filia ad patrem non reddit.

11. Filia